

Kommunale gebyrer - Budsjett 2024

Lillehammer kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene.

En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene.

Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2019 i sin helhet være disponert innen 2024.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

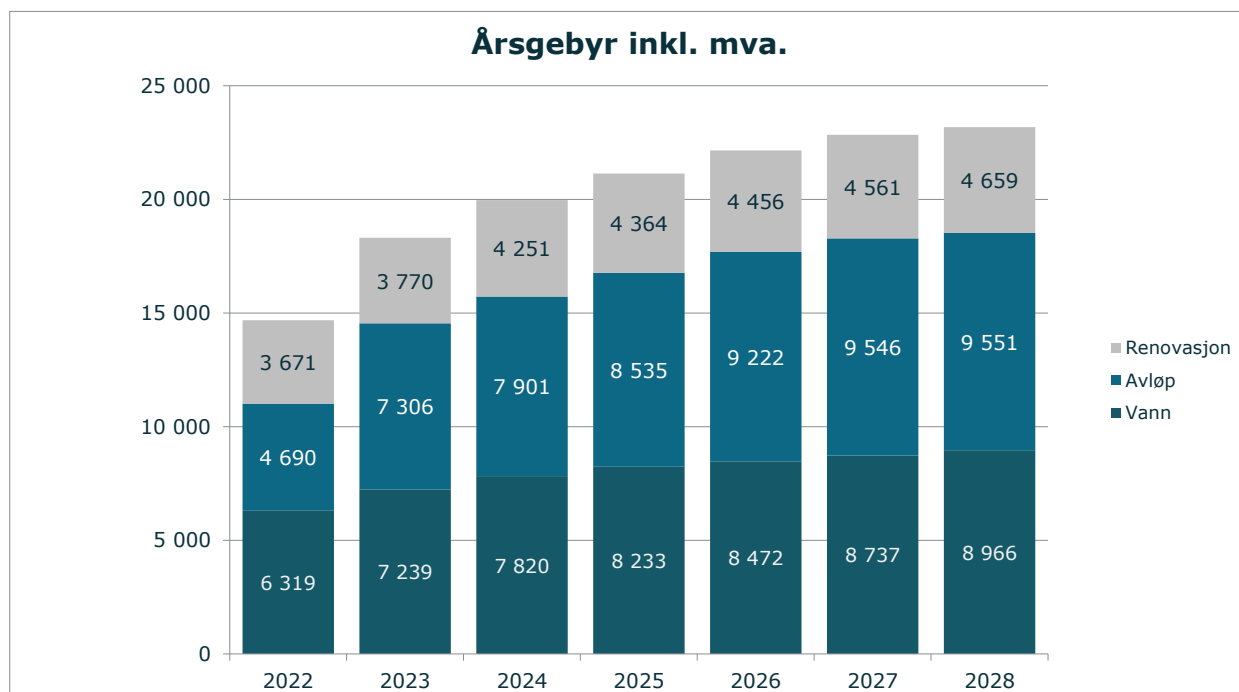
Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,7 % i 2024. Budsjettet er utarbeidet den 5. oktober 2022. Tallene for 2022 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2023 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2024 til 2027 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vann, avløp og renovasjon

Fra 2023 til 2024 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 9,0 %, hvor renovasjon øker mest i prosent med 12,8 %. I perioden 2022 til 2027 øker samlet gebyr med kr 8 163, fra kr 14 681 i 2022 til kr 22 844 i 2027. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 9,2 %. Gebyrøkningene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Gebyrøndring fra året før	2024	2025	2026	2027	2028
Vann	8,0 %	5,3 %	2,9 %	3,1 %	2,6 %
Avløp	8,1 %	8,0 %	8,0 %	3,5 %	0,1 %
Renovasjon	12,8 %	2,6 %	2,1 %	2,4 %	2,1 %
Samlet endring	9,0 %	5,8 %	4,8 %	3,1 %	1,5 %

Lillehammer kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Forslaget til gebyrsatser for 2024 er utarbeidet av Lillehammer kommune i samarbeid med Momentum Solutions AS som har mer enn 19 års erfaring med selvkostberegninger og rådgivning og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Vann - 2022 til 2028

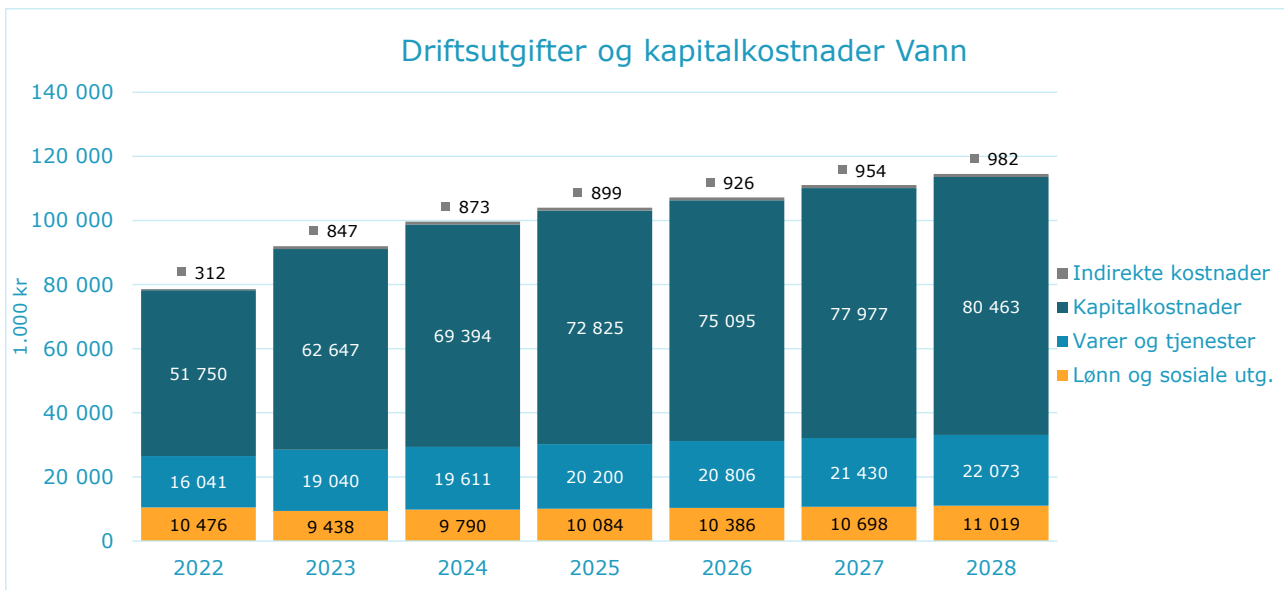
Gebyrsetter - Vann 2022 til 2028

De samlede gebyrintektene for vann i Lillehammer kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2024 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 2 521,25 kroner og forbruksgebyret bør settes til 35,33 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 7 820 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsetter, Vann (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	2 038,75	2 334,00	2 521,25	2 655,00	2 732,50	2 817,50	2 891,25
Endring, abonnementsgebyr		14,5 %	8,0 %	5,3 %	2,9 %	3,1 %	2,6 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	28,54	32,70	35,33	37,19	38,26	39,46	40,50
Endring, forbruksgebyr		14,6 %	8,0 %	5,3 %	2,9 %	3,1 %	2,6 %
Årsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	6 319	7 239	7 820	8 233	8 472	8 737	8 966
Endring fra året før		14,6 %	8,0 %	5,3 %	2,9 %	3,1 %	2,6 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Vann

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for vann i Lillehammer kommune frem mot 2028.

Fra 2023 til 2024 forventes de totale kostnadene å øke med 8,4 %, hvorav kapitalkostnadene øker mest med omtrent 6 747 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 69,6 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 11,1 millioner kr fra 2024 til 2028 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	10 476	9 438	9 790	10 084	10 386	10 698	11 019
11*** Varer og tjenester	8 053	11 300	11 639	11 988	12 348	12 718	13 100
12*** Varer og tjenester	7 824	7 300	7 519	7 745	7 977	8 216	8 463
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	164	440	453	467	481	495	510
14*** Overføringsutgifter	11	0	0	0	0	0	0
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	0	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	26 528	28 478	29 401	30 283	31 192	32 127	33 091
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	26 378	28 133	30 200	32 688	33 957	35 688	37 293
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	25 372	34 515	39 195	40 137	41 137	42 289	43 170
Sum kapitalkostnader	51 750	62 647	69 394	72 825	75 095	77 977	80 463
Indirekte kostnader (drift og kapital)	312	847	873	899	926	954	982
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-3 574	-2 650	-2 650	-2 650	-2 650	-2 650	-2 650
Gebyrgrunnlag	75 017	89 322	97 018	101 357	104 562	108 408	111 887
Gebyrintekter	75 338	87 813	94 388	99 958	103 462	107 308	110 787
Tilknytningsgebyr	1 407	1 300	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Selvkostresultat	1 728	-210	-1 531	-300	0	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	100,4 %	98,3 %	97,3 %	98,6 %	98,9 %	99,0 %	99,0 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)							
Selvkostfond 01.01	142	1 906	1 776	293	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 728	-210	-1 531	-300	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	36	81	47	6	0	0	0
Selvkostfond 31.12	1 906	1 776	293	0	0	0	0

Avløp - 2022 til 2028

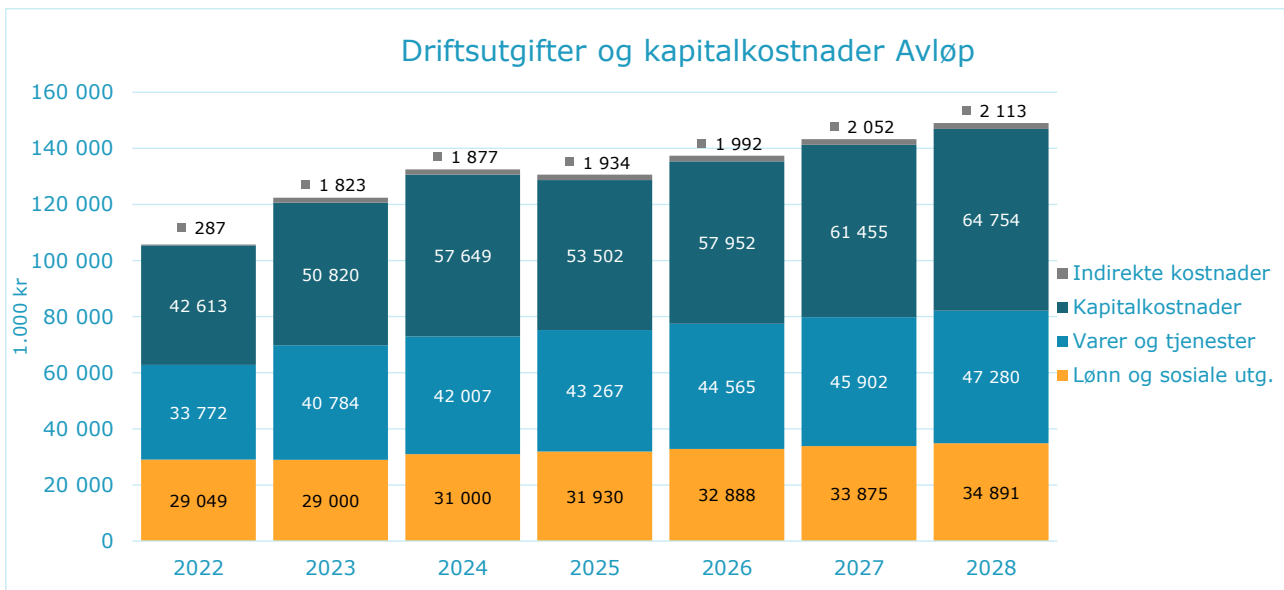
Gebyrsetter - Avløp 2022 til 2028

De samlede gebyrinntektene for avløp i Lillehammer kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2024 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 1 857,50 kroner og forbruksgebyret bør settes til 40,29 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 7 901 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsetter, Avløp (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 103,45	1 718,00	1 857,50	1 968,75	2 087,50	2 171,25	2 221,25
Endring, abonnementsgebyr		55,7 %	8,1 %	6,0 %	6,0 %	4,0 %	2,3 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	23,91	37,25	40,29	43,78	47,56	49,16	48,86
Endring, forbruksgebyr		55,8 %	8,2 %	8,7 %	8,7 %	3,4 %	-0,6 %
Årsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	4 690	7 306	7 901	8 535	9 222	9 546	9 551
Endring fra året før		55,8 %	8,1 %	8,0 %	8,0 %	3,5 %	0,1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Avløp

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp i Lillehammer kommune frem mot 2028.

Fra 2023 til 2024 forventes de totale kostnadene å øke med 8,3 %, hvorav kapitalkostnadene øker mest med omtrent 6 828 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 43,5 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 7,1 millioner kr fra 2024 til 2028 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	29 049	29 000	31 000	31 930	32 888	33 875	34 891
11*** Varer og tjenester	20 339	21 084	21 716	22 368	23 039	23 730	24 442
12*** Varer og tjenester	8 003	12 200	12 566	12 943	13 331	13 731	14 143
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	5 431	7 500	7 725	7 957	8 195	8 441	8 695
14*** Overføringsutgifter	150	50	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	62 972	69 834	73 007	75 197	77 453	79 777	82 170
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	24 940	26 253	28 536	22 394	24 767	26 410	28 259
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	17 673	24 567	29 112	31 108	33 184	35 046	36 495
Sum kapitalkostnader	42 613	50 820	57 649	53 502	57 952	61 455	64 754
Indirekte kostnader (drift og kapital)	287	1 823	1 877	1 934	1 992	2 052	2 113
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-16 603	-17 950	-32 000	-32 000	-32 000	-32 000	-32 000
Gebyrgrunnlag	89 268	104 527	100 533	98 633	105 397	111 284	117 037
Gebyrinntekter	57 801	90 839	98 333	107 171	116 801	121 967	123 140
Tilknytningsgebyr	2 312	2 400	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
Selvkostresultat	-29 156	-11 288	0	10 738	13 604	12 883	8 303
Selvkost dekningsgrad i %	64,7 %	86,9 %	97,8 %	108,7 %	110,8 %	109,6 %	105,2 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	8 580	-20 788	-33 258	-34 820	-25 404	-12 616	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-29 156	-11 288	0	10 738	13 604	12 883	8 303
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-212	-1 182	-1 562	-1 322	-815	-267	178
Selvkostfond 31.12	-20 788	-33 258	-34 820	-25 404	-12 616	0	8 482

Renovasjon - 2022 til 2028

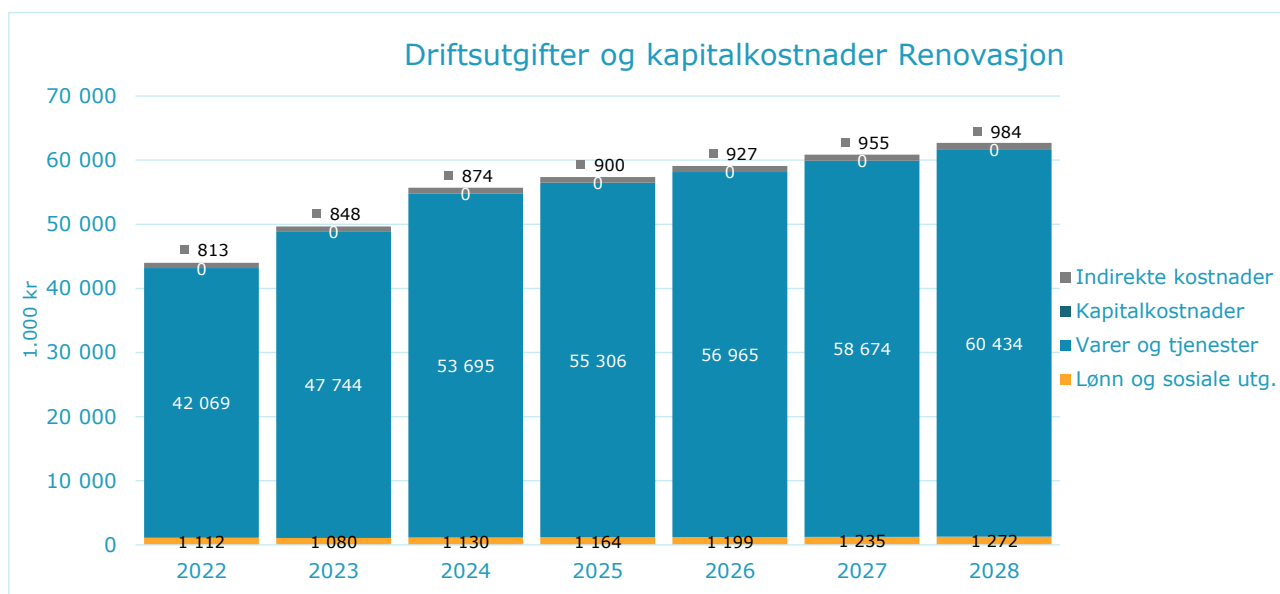
Gebyrsetter - Renovasjon 2022 til 2028

De samlede gebyrintektene for renovasjon i Lillehammer kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2024 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for renovasjon bør settes til 4 251 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på 481 kroner fra 2023 til 2024. Normalgebyret som er vist i tabellen nedenfor er renovasjon middels. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.

Gebyrsetter, Renovasjon (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	3 671	3 770	4 251	4 364	4 456	4 561	4 659
Endring fra året før		2,7 %	12,8 %	2,6 %	2,1 %	2,4 %	2,1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Renovasjon

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for renovasjon i Lillehammer kommune frem mot 2028.

Fra 2023 til 2024 forventes de totale kostnadene å øke med 12,3 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 5 951 000 kroner.

Selvkostoppstilling Renovasjon

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	1 112	1 080	1 130	1 164	1 199	1 235	1 272
11*** Varer og tjenester	11	27	27	28	29	30	31
12*** Varer og tjenester	6	156	161	166	171	176	181
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	42 052	47 561	53 507	55 112	56 765	58 468	60 222
Direkte driftsutgifter	43 181	48 824	54 825	56 470	58 164	59 909	61 706
Indirekte kostnader (drift og kapital)	813	848	874	900	927	955	984
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-0	0	-1 300	-1 339	-1 379	-1 421	-1 463
Gebyrgrunnlag	43 995	49 673	54 399	56 031	57 712	59 443	61 226
Gebyrintekter	43 723	47 800	53 949	55 867	57 557	59 440	61 226
Selvkostresultat	-272	-1 873	-450	-164	-154	-3	-0
Selvkost dekningsgrad i %	99,4 %	96,2 %	99,2 %	99,7 %	99,7 %	100,0 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	2 715	2 535	734	308	154	3	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-272	-1 873	-450	-164	-154	-3	-0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	91	71	24	10	3	0	0
Selvkostfond 31.12	2 535	734	308	154	3	0	0

Slamtømming - 2022 til 2028

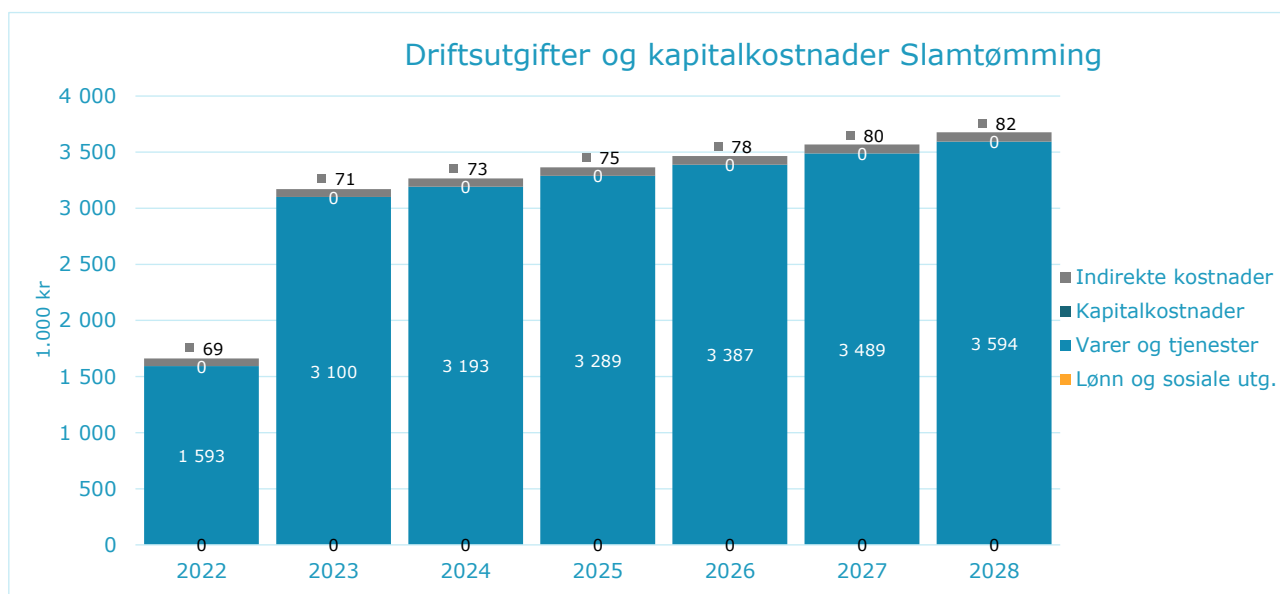
Gebyrsetter - Slamtømming 2022 til 2028

De samlede gebyrinntektene for slamtømming i Lillehammer kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2024 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for slamtømming bør settes til 2 045 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på -114 kroner fra 2023 til 2024. Normalgebyret som er vist i tabellen nedenfor er slamavskiller for boligavløp med WC, hvert 2. år. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.

Gebyrsetter, Slamtømming (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	2 159	2 159	2 045	2 436	3 225	3 391	3 561
Endring fra året før		0,0 %	-5,3 %	19,1 %	32,4 %	5,2 %	5,0 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Slamtømming

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for slamtømming i Lillehammer kommune frem mot 2028.

Fra 2023 til 2024 forventes de totale kostnadene å øke med 3,0 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 93 000 kroner.

Selvkostoppstilling Slamtømming

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
12*** Varer og tjenester	837	0	0	0	0	0	0
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	756	3 100	3 193	3 289	3 387	3 489	3 594
14*** Overføringsutgifter	2 329	700	721	743	765	788	811
Direkte driftsutgifter	3 922	3 800	3 914	4 031	4 152	4 277	4 405
Indirekte kostnader (drift og kapital)	69	71	73	75	78	80	82
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-1 502	-1 750	-1 750	-1 750	-1 750	-1 750	-1 750
Gebyrgrunnlag	2 489	2 121	2 237	2 357	2 480	2 607	2 738
Gebyrinntekter	1 388	2 074	1 572	2 341	2 480	2 607	2 738
Selvkostresultat	-1 101	-47	-665	-16	-0	-0	-0
Selvkost dekningsgrad i %	55,8 %	97,8 %	70,3 %	99,3 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	1 742	683	665	16	0	0	-0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 101	-47	-665	-16	-0	-0	-0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	42	29	16	0	0	0	-0
Selvkostfond 31.12	683	665	16	0	0	-0	-0

Utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp - 2022 til 2028

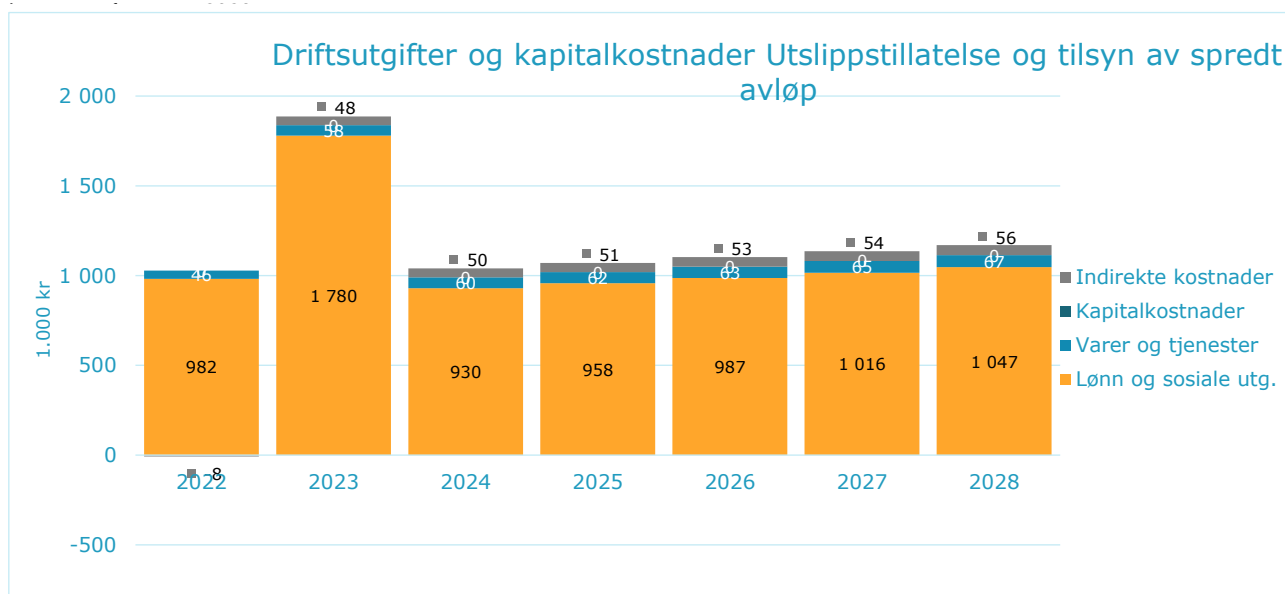
Gebyrsetter - Utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp 2022 til 2028

De samlede gebyrinntektene for utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp i Lillehammer kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2024 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp bør settes til 691 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på 0 kroner fra 2023 til 2024. Normalgebyret som er vist i tabellen nedenfor er 1000850 Tilsynsgebyr private avløp.

Gebyrsatser, Utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	513	691	691	1 031	910	925	889
Endring fra året før		34,7 %	0,0 %	49,2 %	-11,7 %	1,6 %	-3,9 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp i Lillehammer

Fra 2023 til 2024 forventes de totale kostnadene å reduseres med 46,2 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 2 000 kroner.

Selvkostoppstilling Utslippstillatelse og tilsyn av spredt avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	982	1 780	930	958	987	1 016	1 047
11*** Varer og tjenester	44	50	52	53	55	56	58
12*** Varer og tjenester	2	8	8	8	9	9	9
Direkte driftsutgifter	1 028	1 838	990	1 019	1 050	1 082	1 114
Indirekte kostnader (drift og kapital)	-8	48	50	51	53	54	56
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-0	-250	-250	-258	-265	-273	-281
Gebyrgrunnlag	1 020	1 636	789	813	838	863	889
Gebyrinntekter	780	837	838	1 249	1 103	1 121	1 077
Selvkostresultat	-241	-799	48	436	266	258	189
Selvkost dekningsgrad i %	76,4 %	51,2 %	106,1 %	153,6 %	131,7 %	129,9 %	121,2 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	0	-245	-1 072	-1 073	-676	-434	-189
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-241	-799	48	436	266	258	189
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-4	-29	-49	-38	-24	-13	-4
Selvkostfond 31.12	-245	-1 072	-1 073	-676	-434	-189	-4